

”NORMER OCH MAKT”

- ATT SKAPA FÖRÄNDRING ÖVER TID

PRAKTISK INFORMATION:

Tidsåtgång: Cirka 20 min*.

Du behöver: Utskriven artikel och informationstext (ett ex per deltagare), ljudsystem för att spela upp ett ljudklipp, penna, blädderblock/whiteboardtavla, sittning som möjliggör diskussioner i smågrupper.

Bra om du som samtalsledare: Läser igenom instruktionerna noggrant så att du känner dig trygg med upplägget.

* Tänk på att utsatt tid är det som **generellt** krävs för att genomföra övningen. I er grupp kan det kräva mer eller i enstaka fall mindre tid. Beroende på ämne och grupp kan det vara bra att boka in lite extra tid, boka in ett uppföljningsmöte eller undvika att boka in ett annat möte direkt efter som alla måste rusa till.

GÖR SÅ HÄR:

Steg 1.

Lyssna på klippet på Radiotjänst från 1938, klippet hittar ni här:

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1602&artikel=3479852>

Diskutera:

1. Spontana tankar och reflektioner efter att ha lyssnat på klippet?
2. Vad grundar sig lyssnarnas ilska i?
3. Vad är ilskan ett uttryck för?
4. Hur påverkades människor på 30-talet av att människor hade denna uppfattning om vad kvinnor kunde/ inte kunde göra tror du?
5. Vad är det som gör att det idag ses som en självklarhet att kvinnor kan läsa dagsnyheterna i TT?

Steg 2.

Läs artikeln från 2016 om sportkommentatorn Lena Sundqvist, artikeln hittar ni här:

<https://www.expressen.se/sport/hockey/shl/far-hat-efter-nastan-varenda-sandning/>

Diskutera:

1. Spontana tankar och reflektioner efter att ha läst artikeln?
2. Vilka likheter/skillnader kan du se om du jämför med klippet från 1938 och nyhetsuppläsaren?

3. Varför tror du att det idag är en självklarhet att kvinnor ska kunna läsa upp nyheterna i radio, men inte kommentera när män spelar ishockey?
4. Vilka rådande könsnormer skulle du vilja hade ändrats/vidgats om ytterligare 80 år framåt i tiden?

Steg 3.

Läs texten nedan och diskutera sedan de avslutande reflektionsfrågorna.

BEGRÄNSANDE KÖNSNORMER

Många anser att Sverige är jämställt, och tittar en på lagar som stärker rättigheter kopplat till kön är det lätt hålla med. Samtidigt lever vi i ett samhälle med informella regler, värderingar och normer som påverkar våra handlingsutrymmen och på vilket sätt vi tillåts röra oss och forma våra liv baserat på vilka vi är. Dessa könsnormer riskerar ofta att bli begränsande, inte minst när det kommer till inflytande och vilken plats vi kan eller bör ta i vissa sammanhang. Syftet med övningen ni precis gjort är att visa på det. Dels att normer kan förändras, men även att vi inte alltid kommit så långt som vi tror. Både fallet med nyhetsuppläsaren och sportkommentatorn är exempel på då kvinnor intagit en arena som tidigare varit förbehållen endast män, och det motstånd det ofta väcker – just eftersom det är normbrytande och har med makt och inflytande att göra. Normer och regler för kvinnors offentliga handlingsutrymme har med andra ord förändrats över tid, men det finns fortfarande mer kvar att göra. Ofta är det både svårare och tar längre tid än vi tror.

Diskutera:

1. Vilka fler paralleller till nutiden kan dras utifrån ljudklippet och artikeln? Vilka situationer kan få liknande respons idag?
2. Går det att dra paralleller till er arbetsplats – vilka begränsande normer kan finnas där?
3. Vad kan vi alla göra för att hjälpa till att skynda på de normförändringar som vi vill ska hända?